

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal
1016 København K

Høringssvar vedr. lovforslag om Velfærdsaftalen, del II

KL har d. 14. november 2006 fra Arbejdsmarkedsstyrelsen modtaget udkast til lovforslag om udmøntning af Velfærdsaftalen, del II, der vedrører forstærket indsats for at nedbringe ledigheden og for at få flere indvandrere og efterkommere i arbejde m.m.

KL's bestyrelse har ikke indenfor den snævre tidsfrist på en uge haft mulighed for at behandle høringssvaret. På den baggrund tager KL forbehold for eventuelle yderligere bemærkninger.

Generelle bemærkninger

KL er stærkt optaget af, at den offentlige beskæftigelsesindsats bliver tilrettelagt effektivt, så den gør en forskel for borgere og virksomheder. Med de nuværende konjunkturer er det helt afgørende, at den offentlige beskæftigelsesindsats bidrager mest muligt til at sikre virksomhederne den arbejdskraft, de har behov for. Det gælder ikke mindst på områder med mangel på arbejdskraft. Det er derfor godt, at der sættes fokus på, hvordan den offentlige beskæftigelsesindsats kan målrettes mod de lediges jobsøgning, opkvalificering og rådighed.

KL er godt tilfreds med en række positive elementer i lovforslaget, herunder forslaget om fremrykket aktivering efter 9 mdr., tilbud til selvforsørgende, forenklingen af samtaletyper, undtagelse af visse målgrupper fra kontaktforløbet, ej jobplan ved tilbud under 4 uger.

KL finder imidlertid, at en række elementer i det foreliggende lovforslag ikke bidrager tilstrækkeligt til at effektivisere beskæftigelsesindsatsen, men tværtimod på visse punkter gør det vanskeligere at løse opgaven med at øge arbejdskraftudbuddet.

Den 24. november 2006

Jnr 02.00.00 P22
Sagsid 000167536

Ref CTJ/JBJ/MED/RHP/ULP
ctj@kl.dk

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/9

Skævvridning af beskæftigelsesindsatsen

Med lovforslaget bliver der risiko for, at der etableres aktiveringsforløb i et omfang, som ikke er forenelig med målet om at øge arbejdsudbuddet:

- for lange aktiveringsforløb, f. eks. i den særlige løntilskudsordning for langvarige kontanthjælpsmodtagere og tilbud til forsikrede efter 2½ år,
- aktivering hver 6. måned også i sager, hvor der ikke er nogen arbejdsmarkedspolitisk begrundelse for det,
- aktivering af unge efter 5. uge, selv om der er udsigt til en anden løsning,
- aktivering som ”sanktion” i et systematisk formidlingsforløb.

Der er risiko for tilsvarende uhensigtsmæssig meraktivering som følge af, at kommunerne med lovforslaget skal tilbyde ledige kontanthjælpsmodtagere aktivering i minimum 25 timer om ugen for at opnå 65 %-refusion af ydelsesudgifterne. Ambitionen må i stedet være at udvikle aktiveringstilbud, der er udformet for at bringe den ledige tættere på arbejdsmarkedet. Kravet om 25 timer vil desuden medføre en betydelig administrativ belastning, fordi der i et meget større antal sager må tages stilling til, om der er grundlag for at fravige kravet om de 25 timer.

Regelforbistring lader borgerne i stikken

Det er en indlysende forudsætning for, at love og regler om beskæftigelsesindsatsen kan virke efter hensigten, at borgerne forstår, hvilke rettigheder og pligter de har efter lovgivningen. Men regelsættet på beskæftigelsesområdet er efterhånden så stort og indviklet, at det er meget vanskeligt at sikre, at borgeren har forstået sine rettigheder og pligter. I kraft af utallige knopskydninger og ændringer er reglerne nu så komplicerede, at det kniber også for medarbejderne at bevare et tilstrækkeligt overblik over lovgivningen til, at de kan administrere den.

KL er meget tilfreds med forståelsen mellem beskæftigelsesministeren og KL om at iværksætte et projekt om regelforenkling. KL skal derfor opfordre til, at det grundigt overvejes, hvordan det fremsatte lovforslag kan medvirke til at forenkle lovgivningen – frem for at komplicere den yderligere. KL har i dette høringssvar flere konkrete forslag og bidrager selv sagt meget gerne yderligere til arbejdet med at forenkle lovgivningen.

Lovforslaget er en yderligere barriere mod en effektiv beskæftigelsesindsats, fordi reglerne – trods visse forenklinger – på en række punkter kompliceres yderligere og medfører betydelig administrative byrder. Dermed går endnu mere af sagsbehandlernes tid med administration frem for den personlige kontakt med borgeren, som ofte er helt afgørende for at nå målet om at få den ledige i job.

Et eksempel er de nye regler omkring de lediges pligt til at bekræfte deres tilmelding som arbejdssøgende en gang om ugen. De vil medføre et meget betydeligt arbejde med at sende påmindelsesskrivelser ud til de ledige, beregne sanktioner og holde styr på den 12 måneders periode, hvor der er gentagelsesvirkning. KL er enig i behovet for at sikre, at de ledige står til rådighed for arbejdsmarkedet, men med den nuværende udformning af forslaget vurderer KL, at effekten ikke står mål med de administrative omkostninger ved forslaget. Der henvises til afsnittet nedenfor side 5 med foreløbige overvejelser om, hvordan en mere effektiv og administrativ mere overkommelig ordning kunne tilrettelægges.

Et andet eksempel er reglerne vedr. de unge, der har nået en kompleksitet, som gør det endog meget vanskeligt at overskue konsekvenserne af lovgivningen – og for de berørte borgere vel ofte helt umuligt, jf. nedenfor side 7.

Beslutningskompetence og økonomisk ansvar må følges ad

KL bakker op om, at det for virksomhederne skal være så enkelt som muligt at medvirke til, at flere ledige kommer i job. Flere initiativer i lovforslaget skal bidrage til dette, herunder oprettelsen af en særlig løntilskudsordning, hvor virksomheden og den ledige kan aftale løntilskud op til 12 måneder, uden at kommunen visiterer eller blander sig i varigheden af løntilskudsperioden. Ligeledes foreslås, at virksomhederne, hvis de har lavet en partnerskabsaftale med kommunen, selv kan tilrettelægge indsatsen for de ledige, herunder iværksætte tilbud om vejledning og opkvalificering.

KL skal henvise til, at det som helt grundlæggende princip for styring af offentlig foretagsomheder gælder, at beslutningskompetence og økonomisk ansvar følges ad.

KL finder det derfor helt uacceptabelt, at der indføres en løntilskudsordning, hvor arbejdsgivere og ledige får mulighed for at indgå en aftale, som pålægger kommunen hele udgiften til løntilskud – uden at kommunen har indflydelse herpå. Der er betydelig risiko for, at en sådan ordning vil blive misbrugt.

I relation til partnerskabsaftalerne må det præciseres i lovforslaget, at aftalerne må indeholde nøje fastlagte økonomiske rammer, således at forventningerne fra virksomhederne til, hvad der kan ligge i en partnerskabsaftale er afstemt med de faktiske muligheder.

Mål- og rammestyring

KL har sammen med regeringen i de seneste aftaler om kommunernes økonomi aftalt, at styringen af kommunernes virksomhed baseres på mål- og rammestyring – frem for processtyring. Dette må selvsagt også gælde beskæftigelsesindsatsen. KL finder, at flere elementer i lovforslaget er i strid

med denne fælles tilgang og derfor bør ændres. Det gælder øgede byrder til registrering især i forhold til reglerne om sanktioner, f.eks. forslaget til ny § 38 d i loven om aktiv socialpolitik vedr. udeblivelse fra en jobsamtale (se nærmere i bilaget med tekniske bemærkninger). Også de nye regler om indsatsen i forhold til unge medfører et betydeligt administrativt bøv, som risikerer at skygge for målet om at få dem i arbejde.

I det hele taget forstærker lovforslaget yderligere tendensen til, at kommunerne og deres medarbejder må holde fokus på at gøre det rigtigt frem for at gøre det rigtige.

Det er ligeledes klart i strid med tankegangen om mål- og rammestyring, når der nærmest rutinemæssigt foreslås bestemmelser om, at kommunerne mister refusionen eller skal straffes økonomiske på anden måde. Det gælder i dette lovforslag, hvis ikke de aktive tilbud er afgivet inden for tidsfristen, eller hvis kommunen ikke kan leve op til at stille en løntilskudsplads til rådighed, jf. nedenfor side 6.

Økonomi

KL kan ikke på det foreliggende grundlag tage stilling til lovforslagets vurdering af de økonomiske konsekvenser for kommunerne. KL tager derfor forbehold for de økonomiske konsekvenser og skal anmode om snarest at få fremsendt grundlaget for beregningerne, jf. spillereglerne om Det Udvidede Totalbalanceprincip.

KL skal dog allerede nu gøre opmærksom på, at de administrative merudgifter for kommunerne forekommer at være stærkt undervurderede. De væsentlig øgede krav til aktiveringens omfang vil desuden påføre kommunerne øgede driftsudgifter til aktive tilbud, som ikke vil kunne afholdes under det gældende loft. Lovforslaget vil derfor kun kunne fungere efter hensigten, hvis det gældende rådighedsbeløb forøges.

Elementer som skal udmøntes administrativt

I udkastet til lovforslaget er opremset en række elementer i velfærdsaftalen, som skal udmøntes administrativt. Flere af disse elementer berører vitale kommunale interesser, herunder for kommunerne som arbejdsgiver. KL skal derfor opfordre til, at forslag om udmøntning af disse elementer i god tid drøftes med KL.

Bemærkninger til de enkelte elementer

(Tal i parentes i det følgende svarer til oversigten i indledningen til de alm. bemærkninger i udkast til lovforslaget.)

Sanktioner (1.3 til 1.5)

KL finder det positivt, at der med lovforslaget præciseres en række situationer, hvor kommunen skal sanktionere personer, der ikke opfylder deres rådighed, hvilket der er behov for. Men det samlede regelsæt om sanktioner og ikke mindst deres indbyrdes sammenhæng bliver med ændringsforslaget endnu mere omfattende og administrativt bøvlet end det allerede er i dag, idet der indføres nye sanktionsstørrelser.

I eksisterende lovgivning er der en række forskellige regler om nedsættelse af kontanthjælpen til personer, der ikke opfylder deres rådighedsforpligtelser. Nedsættelserne relaterer sig til 1/3 nedsættelse i 3 uger, 1/3 nedsættelse i 20 uger og fratagelse af kontanthjælpen de timer/dage personen ikke lever op til de lovbestemte krav. I ændringsforslaget til lov om aktiv socialpolitik er der en række supplementter til de nuværende sanktionsregler overfor kontanthjælpsmodtagere, herunder 1/3 nedsættelse i 2 uger og supplementter til de situationer, hvor hjælpen helt kan bortfalde.

Nye og vanskeligt administrerbare regler, der afføder en række fortolkningssspørgsmål indebærer en væsentlig risiko for forringelse af borgernes retssikkerhed. Tingene sættes i relief af, at Beskæftigelsesministeriet har haft så svært ved at udarbejde en ny vejledning til rådighedsreglerne, at det har taget halvandet år.

KL foreslår derfor, at der foretages en oprydning og forenkling af sanktionsreglerne. Oprydningen har til formål at sammenskrive de eksisterende regler med de nye regler, således at de vil blive nemmere at forklare for borgerne og nemmere at administrere. En forenkling af reglerne kunne som eksempel operere med kun tre overskuelige typer sanktioner med stigende styrke. Anvendelsen af en af de 3 sanktioners burde så primært knyttes til konstateringen af gentagelser af forseelser – ud fra den tankegang, at netop gentagelsen rejser begrundet tvivl om de pågældendes rådighed.

Ved en grundig gennemgang af sanktionsreglerne, med henblik på forenkling, er der stærkt behov for at genoverveje proportionerne i de enkelte sanktioner, således at forseelse og den faktiske virkning af sanktionen står i et rimeligt forhold til hinanden. F.eks. er der alt efter omstændighederne ikke et sådant rimeligt forhold mellem på den ene side ophør i et tilbud uden gyldig grund, hvor pågældende får nedsat sin kontanthjælp med 1/3 i 3 uger og på den anden side en manglende genbekræftelse af CV'et på Jobnet, hvor pågældende (3. gang det sker) trækkes for det antal dage, der er gået fra vedkommende skulle have genbekræftet sit CV, til det faktisk sker.

Reglerne om at bekræfte tilmelding som arbejdssøgende vil som nævnt give anledning til en betydelig administrativ belastning. Det burde derfor overvejes, om reglerne om den ugentlige bekræftelse kunne bygge på en tanke-

gang om en automatisk registrering af de lediges vedligeholdelse af deres CV og tilmelding og således at en kvantitativ opgørelse af den lediges påpasselighed og præcision over en periode (på nogle uger) udløser på forhånd fastlagte (mindre) sanktioner efter en skala. Ved mangler over et vist niveau indkaldes den pågældende til en rådighedsvurdering.

KL bidrager gerne til arbejdet med en forenkling og effektivisering af sanktionsreglerne.

Pligt til at fremskaffe løntilskudspladser (1.10 og 3.2.)

Kommunerne har igennem mange år haft pligt til at fremskaffe en given kvote løntilskudspladser til forsikrede ledige. Der har stedse været tale om en så lav udnyttelse af kvoten (under halvdelen), at kvoten har været meningsløs. Det har hidtil været den manglende efterspørgsel fra AF (typisk begrundet i modstand fra lønmodtagerside i de Regionale Arbejdsmarkedsråd), der har været hovedforklaringen på den lave kvoteudnyttelse.

Selv om kvoten nu fastsættes til et mere realistisk niveau, er det ikke på forhånd givet, at den statslige del af jobcentret i alle kommuner vil efterspørge et antal pladser svarende til de nye kvoter. Forslaget om at pålægge en kommune, der måtte komme i den situation, at den ikke kan fremskaffe en løntilskudsplads inden 4 uger, at betale for et alternativt aktiveringstilbud, savner således enhver begrundelse. Det er for smed at rette bager. KL tager derfor klart afstand fra et sådant forslag.

Kommuner vil gerne etablere løntilskudspladser til forsikrede ledige. Udfordringen er nu som tidligere, at sikre løntilskudsforløb med tilstrækkelig opkvalificerende indhold og ikke blot som ”parkering”. Der er givetvis i mange sager behov for at kombinere løntilskudsforløb med kurser el. anden opkvalificering, som kræver en meget mere håndholdt indsats fra staten i jobcentret og som staten også må finansiere.

Opgaven må derfor være, at tage initiativ til at sikre et godt samarbejde mellem stat og kommune i jobcentret, således at der gennemføres løntilskudsforløb, der fører frem til beskæftigelse. Et godt samarbejde bør også have den virkning, at det aldrig kommer på tale, at staten akut må rekvirere løntilskudspladser i kommunen.

Lovforslaget rummer et forslag om en ny ordning for dagpengemodtagere mellem 25 og 30 år uden en uddannelse, der berettiger til optagelse i en akasse. Denne målgruppen skal senest efter 6 måneders sammenlagt ledighed have tilbud om 6 måneders ansættelse med løntilskud hos en offentlig arbejdsgiver.

KL tager afstand fra dette forslag, som på en uhensigtsmæssig måde forpligter kommunale arbejdspladser til at sikre beskæftigelse (og dermed forsørgelse) til unge, som typisk ikke kan forventes at være interesserede i en sådan ansættelse. Løntilskudspladser i kommuner er et knapt gode i og med, at mange kommunale arbejdspladser i forvejen giver beskæftigelse til et betydeligt antal løntilskudspersoner.

Tilbud til selvforsørgende (2.5)

KL finder det positivt, at kommunerne får udvidet mulighed for at tilbyde beskæftigelsesrettede tilbud til selvforsørgende. Det er godt, at mulighederne i Integrationsloven også kommer til at omfatte vejledning og opkvalificering, og det er positivt, at der indføres lignende muligheder i beskæftigelsesloven.

Det bør dog præciseres, at der er tale om en kan bestemmelse, dvs. en mulighed for kommunen, som kommunen ligesom efter integrationsloven også kan fravælge. KL ser gerne, at bestemmelserne i de to lovgivninger bliver så ens som muligt.

Ungdomsuddannelse til alle (3.)

KL kan fuldt ud tilslutte sig bestræbelser, der sigter på, at alle unge får en uddannelse. KL hilser derfor også forslaget om ungdomsuddannelse til alle velkommen. Uddannelse bidrager til, at de unge på sigt får fodfæste på arbejdsmarkedet og bliver selvforsørgende, og det er derfor vigtigt at tilskynde de unge til at vælge en uddannelse.

Efter lovforslaget fremrykkes indsatsen for unge kontant- og starthjælpsmodtagere mellem 25 og 30 år uden uddannelse. Mens disse unge efter de gældende regler skal have et beskæftigelsesrettet tilbud senest efter 13 uger, fremrykkes tidspunktet, således at der senest efter 5 uger skal gives et tilbud. Tilbuddet, der skal have en varighed på 8 uger, omfatter virksomhedspraktik eller vejledning og opkvalificering i form af et særligt tilrettelagt projekt.

I stedet for 8 ugers tilbud i et særligt tilrettelagt projekt kan den unge vælge at søge ind på en ordinær uddannelse på almindelige vilkår. Den unge afgør selv, om pågældende vil vælge at søge ordinær uddannelse eller tage imod 8 ugers tilbuddet. Den unge, der påbegynder et tilbud, kan fortryde undervejs og søge ordinær uddannelse. I givet fald får den unge ingen sanktion.

Det er KL's opfattelse, at tidsfristen for at sammensætte et 8-ugers forløb for den unge er uhyre kort, idet tilbuddet i praksis skal gives umiddelbart efter, at den unge har truffet sit valg om ikke at søge ind på en ordinær uddannelse. Placering i virksomhedspraktik i samarbejde med virksomheder er næppe realistisk med så kort varsel, når det kun er for 8 uger, og det samti-

dig er et vilkår for praktikken, at den unge når som helst kan springe fra og søge om ordinær uddannelse. Det bliver således på baggrund af disse vilkår vanskeligt at sammensætte et meningsfuldt tilbud, tilpasset den enkelte unge.

En pligtmæssig ordning, hvorefter indhold og varighed fastsættes i lovgivningen, lægger på uhensigtsmæssig måde beslag på personalemæssige og økonomiske ressourcer. I stedet bør muligheden for at etablere fleksible tilbud opretholdes. Det vigtigste må være, at jobcentrene bruger tid og kræfter på at få de unge i uddannelse eller i arbejde, evt. i midlertidig job indtil uddannelsesstart.

Det er efter KL's opfattelse vigtigt at sikre de unge fornøden og relevant vejledning. I lovbemærkningerne er det anført, at de unge kan benytte "det etablerede uddannelses- og vejledningssystem", men det fremgår ikke, hvad der menes hermed. I den forbindelse skal det bemærkes, at lov om vejledning om valg af uddannelser og erhverv kun omfatter unge, der ikke er fyldt 25 år. Der er således ikke adgang til uddannelsesvejledning for de 25-30 årige i centrene for Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), ligesom der heller ikke er finansiering til at varetage denne opgave. Der er således behov for et supplerende initiativ fra Undervisningsministeriet.

Hvis den unge uden rimelig grund ikke samarbejder om at finde en uddannelse, ikke søger ind på en uddannelse eller påbegynder en uddannelse, skal den unge sanktioneres som ved afvisning af tilbud. Den unges afvisning i forhold til uddannelse betragtes, som om den unge afviser et tilbud 2. gang og sanktioneres dermed med 1/3 nedsættelse af hjælpen i 20 uger (i stedet for 1/3 i 3 uger). Anvendelse af 2. gangs sanktion, selvom det er første gang i den konkrete situation, den unge sanktioneres, bidrager til at gøre sanktionssystemet yderligere kompliceret. Det vil også blive svært at forklare de unge om sanktionerne. Også dette taler for at gennemføre en oprydning og forenkling af sanktionssystemet.

For så vidt angår finansiering af kommunernes udgifter til kontant- eller starthjælp til de unge, der vælger uddannelse, forudsætter KL, at 8 ugers perioden, hvori den unge undersøger og vælger en uddannelse, betragtes som en aktiv periode, der træder i stedet for deltagelse i et aktiveringsforløb. Dermed går KL også ud fra, at der vil være 65 pct. refusion for kommunens udgifter til kontant- eller starthjælp i denne periode.

Ikrafttrædelsesbestemmelser

Af hensyn til at sikre det fornødne fokus på opgaven med at implementere de nye jobcentre og for at opretholde den størst mulige produktion i jobcentrene i 1. halvår 2007 skal KL indtrængende henstille, at lovforslagets generelle ikrafttræden udskydes til den 1. juli 2007-

Lovforslaget indeholder mange undtagelser fra den generelle ikrafttrædelsesdato 1. marts 2007, idet der opereres med en stribe forskellige datoer (1. januar 2007, 1. juni 2007, 1. august 2007, 1. oktober 2007, 1. januar 2008 og 1. juli 2008.) uden at der fremgår nogen begrundelse herfor.

For at gøre lovforslaget lettere at implementere foreslår KL, at bestemmelser med en senere ikrafttræden (end den generelle), først træder samlet i kraft 1. januar 2008 (dog bortset fra § 1, nr. 44 og 45, som alene er konsekvens af anden lovændring).

./.

Vedlagte bilag indeholder nogle mere tekniske bemærkninger.

Med venlig hilsen

Birgit Hedegaard